

Pressi- ja teabeosakond

Euroopa Liidu Üldkohus
PRESSITEADE nr 159/20
Luxembourg, 16. detsember 2020

Kohtuotsus (kohtuasi T-93/18)
International Skating Union vs. komisjon

Üldkohus kinnitab, et Rahvusvahelise Uisuliidu (ISU) reeglid, mis näevad ette ranged karistused sportlastele, kes osalevad kiiruisutamisevõistlustel, mida uisuliit ei ole tunnustanud, on Euroopa Liidu konkurentsieeskirjadega vastuolus

Seevastu vaidlustas komisjon ISU vahekohtueeskirjad ekslikult

International Skating Union (Rahvusvaheline Uisuliit) (ISU) on ainus Rahvusvahelise Olümpiakomitee (edaspidi „ROK“) tunnustatud rahvusvaheline spordialaliit, kelle ülesanne on reguleerida ja korraldada iluuisutamist ja kiiruisutamist. ISU tegeleb samuti äritegevusega, mille raames ta korraldab rahvusvahelisi kõige olulisemaid kiiruisutamisevõistlusi, nagu Euroopa ja maailmameistrivõistlused ning taliolümpiamängud.

Aastal 2014 kavatses Korea äriühing Icederby International Co. Ltd korraldada Dubais (Araabia Ühendemiraadid) kiiruisutamisevõistluse, mis sisaldas uue formaadiga jõuproove. Kuna ISU sellele üritusele luba ei olnud andnud, ei suutnud korraldajad äriühing tagada professionaalsete kiiruisutajate osalemist, mistõttu pidi ta sellest projektist loobuma. Nimelt kohaldatakse ISU liikmeks olemise riiklikesse alaliitudesse kuuluvatele uisutajatele ISU põhikirjast tulenevat eelneva loa korda, mis sisaldab „osalemisreegleid“. Nende reeglite sel ajal kehtinud redaktsiooni kohaselt tõi osalemine ilma loata võistlusel osalenud uisutajale kaasa eluaegse keelu osaleda ISU korraldatavatel võistlustel.

Lahendades kaebust, mille esitasid kaks Madalmaade professionaalset uisutajat, leidis Euroopa Komisjon 8. detsembri 2017. aasta otsuses¹ (edaspidi „vaidlustatud otsus“), et ISU osalemisreeglid on vastuolus liidu konkurentsieeskirjadega (ELTL artikkel 101), kuna nende eesmärk oli piirata professionaalsete kiiruisutajate võimalusi osaleda vabalt kolmandate isikute korraldatavatel rahvusvahelistel võistlustel ja seetõttu võtsid need kolmandatelt isikutelt võimaluse kasutada sportlaste teenuseid, mis on vajalikud nende võistluste korraldamiseks. Komisjon kohustas seetõttu ISUt karistusmaks ähvardusel lõpetama tuvastatud rikkumine, jättes talle samas trahvi määramata.

ISU esitas vaidlustatud otsuse peale hagi Euroopa Liidu Üldkohtusse. Üldkohus, kel tuli esimest korda võtta seisukoht komisjoni otsuse suhtes, millega tuvastati spordialaliidu eeskirjade vastuolu liidu konkurentsioigusega, kinnitab, et komisjon kvalifitseeris põhjendatult asjaomased eeskirjad eesmärgil põhinevaks konkurentsipiiranguks, kuid tühistab vaidlustatud otsuse osas, mis puudutab ISU suhtes kehtestatud parandusmeetmeid.

¹ Komisjoni 8. detsembri 2017. aasta otsus C(2017) 8230 final ELTL artikli 101 ja EMP lepingu artikli 53 kohase menetluse kohta (juhtum AT.40208 – Rahvusvahelise Uisuliidu osalemisreeglid).

Üldkohtu hinnang

Esiteks leiab Üldkohus, et komisjon järeldas õigesti, et osalemisreeglite eesmärk on piirata konkurentsi ERTL artikli 101 tähenduses.

Üldkohus tuvastas sellega seoses kõigepealt, et ISU olukord võib tekitada huvide konflikti. Nimelt ühelt poolt on ISU-I reguleeriv roll, mis annab talle pädevuse kehtestada tema hallatavatel spordialadel eeskirju ja seega anda luba kolmandate isikute korraldatavatele võistlustele, samas kui teiselt poolt korraldab ta oma äritegevuses ise kõige olulisemaid kiiruisutamisevõistlusi, kus professionaalsed uisutajad peavad elatise teenimiseks osalema. Üldkohus leiab, et kohustusi, mida spordialaliit peab oma reguleeriva rolli teostamisel ERTL artikli 101 kohaselt täitma, on käsitletud väljakujunenud kohtupraktikas ERTL artiklite 102 ja 106 kohaldamise kohta², nii et neil asjaoludel peab ISU loataotluste läbivaatamisel tagama, et kolmandatelt isikutelt, kes kiiruisutamisevõistlusi korraldavad, ei võetaks põhjendamatult ligipääsu asjaomasele turule, kahjustades sellega konkurentsi sel turul.

Seda arvestades analüüsib Üldkohus nüüd komisjoni hinnangut osalemisreeglite sisu kohta. Ta leiab alustuseks, et nimetatud reeglid ei sätesta sõnaselgelt nendega taotletavaid õiguspäraseid eesmärke ja neis on loa andmise kriteeriumid ette nähtud alles alates aastast 2015 ja sedagi mitteammendavalt. Neil asjaoludel ei saa alates sellest kuupäevast kohaldatud nõudeid kõiki pidada loa andmise kriteeriumideks, mis on selgelt määratletud, läbipaistvad, mittediskrimineerivad ja kontrollitavad, ja mis sellistena peavad võimaldama tagada võistluste korraldajatele tegeliku ligipääsu asjaomasele turule. Seetõttu leiab Üldkohus, et ISU-I säilis ka pärast loa andmise kriteeriumide vastuvõtmist 2015. aastal ulatuslik kaalutusõigus keelduda loa andmisest kolmandate isikute pakutavateks võistlusteks.

Lisaks rõhutab Üldkohus karistuste süsteemi kohta, et ettenähtud karistuste rangus on iseäranis oluline tegur, kui vaadelda konkurentsi nõuetekohast toimimist takistavaid asjaolusid asjaomasel turul. Nimelt võib selline rangus heidutada sportlaste soovi osaleda võistlustel, millele ISU pole luba andnud, ka juhul, kui selliseks loa andmisest keeldumiseks puudub igasugune õiguspärane alus. Käsitletavas asjas leiab Üldkohus, et osalemisreeglites ette nähtud karistused on isegi pärast 2016. aastal sisse viidud leevendusi ebaproportsionaalsed. Nimelt ei jäänud alates sellest kuupäevast mitte üksnes rikkumiste kategooriad ebaselgelt määratletuks, vaid rangeks jäi ka nende karistuste kestus, mis määratakse osalemise eest ilma loata kolmandate isikute korraldatavatel võistlustel, võttes arvesse uisutaja karjääri keskmist kestust.

Lõpuks analüüsib Üldkohus komisjoni hinnangut osalemisreeglitega taotletavate eesmärkide suhtes. Üldkohus meenutab sellega seoses, et spordi usaldusvääruse kaitse on õiguspärane eesmärk, mida tunnustab ERTL artikkel 165. Üldkohus möönab sellest tulenevalt, et ISU võis õiguspäraselt kehtestada reegleid, mille eesmärk on nii hoida ära spordikihlvedudest tulenevaid võistluste manipuleerimise ohte kui ka tagada spordivõistluste vastavus ühtsetele standarditele. Sellest hoolimata lähivad käsitletaval juhul ISU poolt vastu võetud reeglid kaugemale sellest, mis on niisuguste eesmärkide saavutamiseks vajalik, ja seetõttu ei ole nad nende samade eesmärkidega proportsionaalsed. Seetõttu järeldas komisjon õiguspäraselt, et eelneva loa süsteemist tulenevaid piiranguid ei saa asjaomaste eesmärkidega õigustada.

Kõiki neid kaalutlusi arvestades järeldas komisjon seega õigesti, et niisugused osalemisreeglid on eelkõige nende sisu poolest piisavalt kahjustavad, et neid võiks pidada eesmärgi tõttu konkurentsi piiravateks.

Teiseks käsitleb Üldkohus parandusmeetmeid, mis võeti vaidlustatud otsuses selleks, et lõpetada tuvastatud rikkumine, ja nõustub osaliselt hageja tühistamisnõudega, kuna komisjon kohustas karistumakse ähvardusel muutma oluliselt ISU vahekohtueeskirju juhul, kui säilitatakse eelneva loa süsteem.

² Euroopa Kohtu 1. juuli 2008. aasta kohtuotsus MOTOE, [C-49/07](#) (punktid 51 ja 52) ning 28. veebruari 2013. aasta kohtuotsus Ordem dos Técnicos Oficiais de Contas, [C-1/12](#) (punktid 88 ja 92); vt samuti pressiteade [nr 21/13](#)).

Selle kohta märgib Üldkohus, et komisjon leidis, et vahekohtueeskirjad, mis annavad Lausanne'is (Šveits) asuvale Spordiarbitraaži Vahekohtule ainupädevuse lahendada kaebusi osalemiskeelde puudutavate otsuste peale, ja muudavad sellise vahekohtumenetluse kohustuslikuks, tugevdavad osalemisreeglitest tulenevaid konkurentsipiiranguid. Kuna komisjon juhindus trahvide arvutamise suunistest³ ja täpsemalt seal sisalduvast mõistest „raskendav asjaolu“, rõhutab Üldkohus, et üksnes sellised ebaseaduslikud tegevused või asjaolud, mis muudavad rikkumise kahjulikumaks, võivad õigustada liidu konkurentsioiguse rikkumise eest määratud trahvi suurendamist. Üldkohus leiab aga, et käsitletavas asjas niisuguseid ebaseaduslikke asjaolusid ei esine. Seega ei saanud komisjon järeldada, et ISU vahekohtueeskirjad kujutavad endast raskendavat asjaolu.

MÄRKUS: Üldkohtu lahendi peale võib kahe kuu ja kümne päeva jooksul selle teatavakstegemisest esitada üksnes õigusküsimustes apellatsioonkaebuse Euroopa Kohtule.

MÄRKUS: Tühistamishagiga taotletakse liidu õigusega vastuolus olevate liidu institutsioonide õigusaktide tühistamist. Teatud tingimustel võivad liikmesriigid, Euroopa institutsioonid ja eraõiguslikud isikud esitada Euroopa Kohtule või Üldkohtule tühistamishagi. Kui hagi on põhjendatud, tühistatakse õigusakt. Asjassepuutuv institutsioon peab täitma õiguslünka, mis õigusakti tühistamisega võib tekkida.

Ajakirjandusele mõeldud mitteametlik dokument, mis ei ole Üldkohtule siduv.

Otsuse [terviktekst](#) on CURIA veebilehel alates selle kuulutamise päevast.

Täiendavat teavet annab Gitte Stadler, ☎ (+352) 4303 3127

³ Suunised määruse nr 1/2003 artikli 23 lõike 2 punkti a kohaselt määratavate trahvide arvutamise meetodi kohta (ELT 2006, C 210, lk 2).